

Lektionsplanering

Årskurs: 4-6

Ämne: Svenska

Tema: Bildroman och spökhistoria

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Läsa och analysera bilderböcker, bildromaner och andra korta berättelser.

Diskutera berättelsens uppbyggnad och centrala teman, såsom spökhistorier och mysterier.

Skriva egna berättelser och reflektioner utifrån bilderboksgenren och bildromanens form.

Bearbeta texter och bilder genom samtal och reflektion.

Betygskriterium (E)

Eleven läser och samtalar om skönlitteratur med flyt och grundläggande läsförståelse.

Eleven för enkla resonemang om innehållet i olika texter.

Eleven skriver texter med viss språklig variation och anpassar texten till syfte och mottagare.

Eleven för till viss del underbyggda resonemang om några aspekter av språk och språkbruk i Sverige och Norden.

[Lgr 22, Svenska, Åk. 4-6]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till boken "Dödskallen" (10 min)

- Presentera boken och författaren Jon Klassen.
- Förklara bildromanens struktur och hur bilderna samspelar med texten.
- Diskutera bokens huvudtema, spökhistorier och mysterier.
- Visa exempel på bilder från boken och diskutera deras betydelse i berättelsen.

2. Läsning av boken (15 min)

- Läs högt ur boken för att förmedla stämningen.
- Stanna upp vid viktiga bilder och diskutera vad som händer i berättelsen.
- Reflektera över bilderna: varför är vissa delar av bilderna svarta, vita eller grå?

- Diskutera bokens karaktärer, särskilt Otilia och dödskallen.

3. Gruppdiskussion (10 min)

- Dela in eleverna i små grupper och ge dem några frågor att diskutera, exempelvis: "Varför är dödskallen rädd för skelettet?" och "Hur upplever Otilia skogen?"
- Be grupperna att reflektera över känslorna i boken och hur de överförs genom bilderna.
- Sammanfatta diskussionerna gemensamt i klassrummet.

4. Skapa egna spökhistorier (15 min)

- Ge eleverna uppgiften att skapa en egen bildroman, inspirerad av "Dödskallen".
- Be dem tänka på en mystisk eller läskig karaktär och en plats för deras berättelse.
- Uppmuntra eleverna att använda både text och bild för att berätta sin historia.

Ämnesinnehåll

Bildromanens struktur

Bildromanen är en genre som blandar text och bild för att skapa en berättelse. Eleverna ska känna till hur bilder och text samverkar för att förmedla känslor, stämningar och budskap. Vanliga element i en bildroman är tysta scener där bilderna talar för sig själva.

Spökhistorier och mysterier

En spökhistoria innehåller ofta övernaturliga inslag och skapar en känsla av obehag. Här får eleverna reflektera över hur berättelsen i "Dödskallen" bygger upp spänning genom mystiska karaktärer som dödskallen och det huvudlösa skelettet.

Karaktärsutveckling i berättelsen

Otilia är bokens huvudkaraktär och genomgår en utveckling i berättelsen. Eleverna ska reflektera över hennes handlingar och känslor, och diskutera varför hon väljer att hjälpa dödskallen.

Betydelsen av bildspråket

I "Dödskallen" har bilderna en stark betydelse för berättelsen. Eleverna ska få en förståelse för hur olika färger och bildkompositioner används för att skapa stämningar och känslor. Till exempel används den vita färgen för att

framhäva viktiga detaljer i den annars mörka skalan.

Berättarteknik och teman

Berättartekniken i "Dödskallen" är enkel men effektiv. Den lär eleverna om hur man skapar spänning genom att lämna vissa saker osagda eller öppna för tolkning. Diskutera också bokens efterord om minne och transformation, och hur detta kan kopplas till själva berättelsen.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Bildroman	En genre där bilder och text tillsammans berättar en historia.	Från latin: "bild" och "roman" (romanskriver).
Spökhistoria	En berättelse som innehåller övernaturliga element, ofta med ett mysterium eller en skrämmande händelse.	Från äldre svenska "spök" (andeväsen).
Dödskalle	Ett skelett eller huvud utan kropp.	Från fornnordiska "dauði" (död).
Mystik	Något som är gåtfullt eller svårt att förstå, ofta kopplat till det övernaturliga.	Från grekiska "mystikos" (hemlig).
Transformation	En förändring eller omvandling, ofta i en berättelse där något eller någon genomgår en dramatisk förändring.	Från latin: "trans" (över) och "formare" (forma).

Diskussionsfrågor

- Vad tror du Ottilia lär sig av sin upplevelse i skogen? Vad betyder det för hennes karaktärsutveckling?
- Om du var Ottilia, skulle du ha hjälpt dödskallen? Varför eller varför inte?
- Hur tror du att bilderna påverkar hur vi uppfattar känslorna i berättelsen? Hur skulle historien kännas om den bara var text?

Aktivitet

Eleverna får i uppgift att skapa en egen bildroman, där de ska skriva en kort spökhistoria och illustrera den med bilder. För att göra det mer kreativt kan de använda olika medier som färgpennor, vattenfärger eller digitala verktyg för att skapa bilder. Eleverna ska tänka på att använda bilder för att förstärka känslor och stämningar i deras berättelse, precis som i "Dödskallen". Aktiviteten hjälper eleverna att både skriva och skapa visuellt,

vilket stärker deras förmåga att förstå och använda bildromanens form.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad handlar boken "Dödskallen" om?	En flicka vid namn Ottilia som räddar dödskallen från ett huvudlöst skelett.
Hur används bilderna för att skapa spänning i boken?	Bilderna är mörka och mättade, med vitt som används för att framhäva viktiga detaljer.
Vad är det som skrämmer dödskallen i berättelsen?	Ett huvudlöst skelett.
Vad innebär det när dödskallen säger "att minnet försvinner"?	Det handlar om att glömma och förlora sina minnen.
Hur utvecklas Ottilia som karaktär under berättelsens gång?	Hon går från att vara osäker till att ta ansvar och hjälpa dödskallen.
Vad betyder det att boken slutar med ett öppet slut?	Det skapar en känsla av osäkerhet och lämnar utrymme för tolkning.
Vilken funktion har den vita färgen i boken?	Den framhäver viktiga detaljer och skapar kontrast i den mörka miljön.
Vad tror du kan hända efter att boken är slut?	Elevernas egna tolkningar kan variera, beroende på hur de ser på bokens öppna slut.

Hemuppgift

Eleverna får i uppgift att skriva en fortsättning på "Dödskallen", där de får skapa en ny karaktär som kommer in i Ottilias värld. Berätta om deras första möte, och hur Ottilia reagerar på den nya karaktären. De ska också skapa en bild som illustrerar ett viktigt ögonblick i berättelsen. Hemuppgiften syftar till att utveckla elevernas kreativitet och deras förmåga att skapa en egen berättelse med både text och bild.

Citat

"Det finns inget att frukta, förutom fruktan själv." – Franklin D. Roosevelt, 1933

Detta citat handlar om rädslans kraft och hur den kan påverka oss mer än själva faran. Det knyter an till boken "Dödskallen", där rädsla spelar en stor roll i både karaktärernas handlingar och berättelsens spänning.

Tags: [Lektion](#)